

อยากจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่ออะไร หรือเพื่อใคร

นายพดล ปกรณ์นิติ
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

noppadon.pa@spu.ac.th

(ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ฉบับวันศุกร์ที่ 15 มกราคม 53)

จากข่าวที่ปรากฏว่าจะมีการขอแก้ไขรัฐธรรมนูญกันอีก และมีทั้งผู้คนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยนั้น แม้ว่าจะเป็นการขอแก้ไขเพียงสองประเด็นหรือ หกประเด็น แปรประเด็นก็ตาม แต่การขอแก้ไขดังกล่าวก็มีเงื่อนไขและสาเหตุมาจากปัญหาทางการเมือง นั่นเอง แม้จะพยายามอ้างประชาชนก็ตามที

การแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อนำไปสู่การยุบสภา เริ่มต้นนับหนึ่งกันใหม่ หรือจะเป็นการตีรวนขอแก้ไข โดยนำรัฐธรรมนูญปี 40 ทั้งฉบับกลับมาใช้ ก็ตาม ประเด็นการขอแก้ไข ก็อาจเป็นชนวนนำความขัดแย้งหรือความไม่สงบสุขมาสู่สังคมได้

เมื่อไรบ้านเมืองเราถึงจะได้สงบสุขกับเขาซะที เกิดอะไรขึ้นกับสังคมไทย สังคมไทยไม่สงบ เพราะใครกัน หรือเพราะคนบางคนที่ทำใจไม่ได้ใช่ไหม หรือ ความวุ่นวายทางการเมือง การแตกแยกของคนในชาติ ที่มีอยู่มาโดยตลอดในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา มีสาเหตุส่วนหนึ่งอันเกิดขึ้นมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่เพิ่งประกาศใช้จริงเพียงสองปีเศษที่ผ่านมากระนั้นจริงหรือ

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 อาจจะมีผู้พยายามอธิบายให้ชาวบ้านเข้าใจว่าเป็นผลพวงมาจาก เหตุการณ์เมื่อวันที่ 19 กันยายน จนนำไปสู่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2549

แต่ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2549 ก็ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นเพื่อพิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพื่อเป็นหลักในการบริหารปกครองประเทศ อีกทั้งยังได้กำหนดขั้นตอนให้ประชาชนชาวไทยทั่วประเทศ ได้ออกเสียงประชามติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

การออกเสียงลงประชามติครั้งนั้น ปรากฏผลว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาใช้บังคับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงได้มีการประกาศใช้มาจนถึงบัดนี้

ดังนั้น จึงต้องทำความเข้าใจให้ตรงกันก่อนว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนหนึ่งมีที่มาจากประชาชนอย่างแน่นอน เสียงข้างมากของผู้มาออกเสียง ประชามติ ก็คือเสียงของพี่น้องประชาชน เป็นความจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้

เหตุการณ์เมื่อวันที่ 19 กันยายน ใครจะถูกหรือใครจะผิด มันก็เป็นสิ่งที่ผ่านพ้นมาแล้ว สำหรับสังคมไทย การย่ำคิดย่ำทำ ถึงเหตุการณ์เมื่อวันที่ 19 กันยายน จะช่วยให้สังคมไทยดีขึ้นมาได้จริงหรือ คนจนก็หายจนได้ทันที ถ้ากลับไปใช้รัฐธรรมนูญปี 40 กระนั้นหรือ

ถ้าจะอ้างว่า ไม่ยอมรับรัฐธรรมนูญปี 50 เพราะเห็นว่าเป็นผลพวงจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 19 กันยายน ทั่วๆไปที่กระบวนการร่างมีการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมและมีการลงประชามติไปแล้ว อย่างนี้ต่อไปถ้ามีการผ่านร่างกฎหมายในสภา ถ้าบังเอิญมีนักการเมืองคนใดทุจริต ถูกจับ และติดคุก หรือบังเอิญไม่ติดคุก เพราะหนีไปต่างประเทศก่อน และบังเอิญนักการเมืองคนนั้น ร่วมร่างกฎหมายด้วย ร่างกฎหมายนั้นก็ควรจะต้องถือว่าตกไป เพราะถูกร่างจากคนไม่ดี ด้วย (แม้จะเพียงคนเดียวก็ตาม) กฎหมายฉบับนั้นก็สมควรที่จะประกาศใช้เป็นกฎหมาย กระนั้นหรือ

การอ้างเหตุผล สารพัด เพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ แต่กลับเกลื่อนว่า ทำเพื่อคนอื่น ถ้าพูดแม้จะพยายามแต่งแต้มให้ดูดีอย่างไร แต่การกระทำ หรือแววตาที่แสดงออกมา ก็คงเป็นสิ่งที่แสดงออกได้ชัด ได้เป็นอย่างดี

อีกทั้งในเมื่อข้อเท็จจริง คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ก็ได้มีการจัดทำเอกสารสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ พร้อมตารางเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช 2540 ซึ่งจะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีความในกฎหมาย หลายมาตรา ที่เหมือนกับรัฐธรรมนูญปี 40 ชนิดลอกมาคำต่อคำเลย

ปัญหาสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงน่าจะอยู่ที่ ข้อความในบางมาตรา ที่มีสาระสำคัญที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญปี 40 ความแตกต่างที่ทำให้ใครก็ได้ ใครเสียประโยชน์ นั่นแหละคือชนวนสำคัญของปัญหา ความในรัฐธรรมนูญที่แตกต่างกัน น่าจะเกิดจากความต้องการที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของรัฐธรรมนูญปี 40 นั่นเอง

ยกตัวอย่างเช่น มาตรา 185 (รัฐธรรมนูญปี 40)สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี

นักการเมืองบางคนในสมัยก่อน ที่อาจไม่อยากจะฝ้ายค้ำนเปิดอภิปราย ไม่ไว้วางใจ นายกรัฐมนตรี เพื่อตรวจสอบ โดยอ้างว่าเสียเวลา เอาเวลาไปช่วยชาวบ้านดีกว่า ก็อาจพยายามให้ตนเองมีเสียงข้างมากแบบสุดๆ ในสภา จนฝ้ายค้ำนมีเสียงไม่พอ ทั่วๆไปที่การทำหน้าที่ในรัฐสภาของ คณะรัฐมนตรี กับการช่วยเหลือชาวบ้าน มันคนละเรื่องกัน หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ ตัวเองมีหน้าที่ต้องทำทั้งสองเรื่องนั่นเอง การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นหน้าที่ของสภา จะอ้างแต่เพียง

พวกตนมีเสียงข้างมากในสภา จึงไม่สนใจเสียงข้างน้อยที่ต้องการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการตั้งกระทู้ถาม หรือเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ กระนั้นหรือ

นี่คือส่วนหนึ่งจากเหตุการณ์ในอดีต ที่ไม่ควรลืม...ความจริงที่ควรตอกย้ำ.....

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงประเด็นนี้ คือใช้เพียงหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิก ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี (จากมาตรา 158)

อีกกรณี การแบ่งเขตเลือกตั้ง จะแก้ไขเพื่อใคร หรือเพื่ออะไร คำตอบคงไม่มีใครรู้ดีพอเท่ากับคนเสนอ เช่นเดียวกับการขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยจะขอนานับปี 40 กลับมาใช้เช่นเดียวจะเพื่อใคร หรือ เพื่ออะไร หรือจะขอแก้ไขเพียงบางประเด็นเพื่อใครหรือเพื่ออะไร ก็คงต้องขอฝากไว้ว่า จะต้องมีการตอบที่ดีพอ สำหรับประชาชนที่ได้ลงประชามติรับรัฐธรรมนูญปี 50 ไปแล้ว

ถ้าจะอ้างว่าขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อชาวบ้านหรือประชาชน ก็ควรจะขอแก้ไขในประเด็นที่มีปัญหาต่อการดำรงชีวิต หรือ ปากท้องของประชาชน จริงๆ หรือการพยายามให้แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ ได้รับการปฏิบัติอย่างจริงจัง มากขึ้น อย่างนี้จึงอาจจะอ้างว่าทำเพื่อประชาชน ได้กระมัง สวัสดิ์ครับ

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์